

Poel op de Westplaat

(foto: Rob Busser).

PATRICK PIETERS

De Westplaat is een belangrijk intergetijdengebied in de noordelijke Voordelta. Het gebied van ongeveer 350 hectare is gelegen aan de zuidzijde van de Maasvlakte, in de vroegere monding van de Maas. In 2001 is op het schor van de Westplaat een poel aangelegd om de diversiteit van het gebied verder te vergroten.

Europese bescherming

De dynamiek van water en wind heeft in de Voordelta geleid tot een zeer waardevolle verscheidenheid aan natuurgebieden. Door het voedselrijke Maas- en Rijnwater dat via de Haringvlietsluizen in de Voordelta wordt gespuid, is de dichtheid van bodemorganismen hoog, wat weer grote aantallen vogels, vissen en zoogdieren aantrekt. De gehele Voordelta, van Rotterdam tot aan de Westerschelde, is aangewezen als Vogel- en Habitatrictlijn-gebied. In het gebied overwinteren en rusten vogels, zoals de lepelaar, toppereend, zilverplevier, tureluur, roodkeelduiker en kuifduiker. De Voordelta is daarmee een (water)gebied van internationale betekenis voor vogels. Daarnaast is

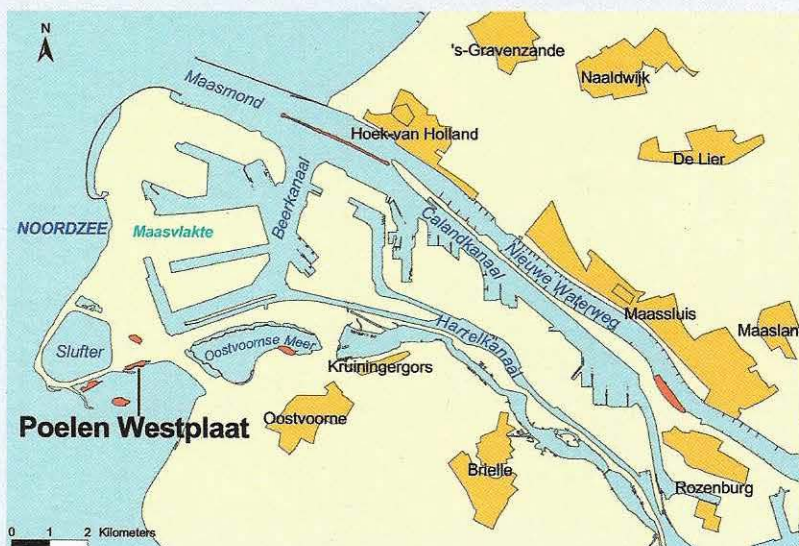
de Voordelta in het kader van de Habitatrictlijn aangemeld voor de habitattypen 'permanent met zeewater van geringe diepte overstroomde zandbanken' en 'bij eb droogvallende slibwadden en zandplaten'. De belangrijkste soorten waarvoor het gebied is aangemeld zijn de fint (een vissoort) en de zeehond. Nederland is verplicht om in het kader van deze Europese richtlijnen belangrijke gebieden veilig te stellen. Besluiten over nieuwe plannen, projecten en handelingen in deze gebieden kunnen pas genomen worden als die getoetst zijn aan het afwegingskader van de Europese Vogel- en Habitatrictlijn. Ook is het gebied aangewezen als wetland.

Poel

In 2001 is op de Westplaat een poel aangelegd van ongeveer honderd meter lang en dertig meter breed, om de diversiteit van de Westplaat verder te vergroten. Het grondverzet bedroeg ongeveer 2200 m³. Met name amfibieën zoals de rugstreeppad zullen van deze poel profiteren. De poel bevat permanent brak water en wordt alleen bij hogere waterstand overspoeld met zout water uit de Voordelta. In de poel liggen een aantal kleinere eilanden. Hiervan is de toplaag afgeplagd. Aan de noordzijde van de poel bevindt zich de bestaande ruigtezone aan de voet van de Brielse Gatdam.

Rugstreeppad

De rugstreeppad (*bufo calamita*) is een soort van open, hoog dynamische terreinen. In Nederland zijn dat voornamelijk uiterwaarden, heides op hoge zandgronden en de duinen. Daarnaast wordt hij in West-Nederland ook wel gevonden op kleigronden of laagveengebieden. In dat geval is er meestal wel een zandlichaam in de vorm van een (spoor)dijk of opgespoten

In 2001 is op de Westplaat een poel aangelegd (foto: Rob Busser).

zand aanwezig. De rugstreppad haalt af en toe het nieuws, wanneer er een bouwproject gestaakt moet worden vanwege het voorkomen van deze padden of zijn paddenvisjes. De rugstreppad duikt namelijk als pionier geregeld op bij pas opgespoten land en gronddepots. Naarmate een gebied meer dichtgroeit met bomen en struweel verdwijnt de rugstreppad en maakt plaats voor de gewone pad. Ook in zijn voortplantingswater heeft de rugstreppad het liefste zo min mogelijk begroeiing. Kale oevers en ondiep water zijn de belangrijkste kenmerken voor een geschikt voortplantingswater. Vooral tijdelijke wateren voldoen aan die eisen: vochtige duinvalleien, ondergelopen weilanden en laagtes in heideterreinen, maar ook regenplassen op opgespoten zand. De rugstreppad meet ongeveer acht centimeter en lijkt verwarrend veel op een doodgewone pad. De rugs-

Met name de rugstreppad zal profiteren van de poel (foto: Albert Salman).

Vogelkijkhut de Bonte Piet (de volksnaam voor de Scholekster) (foto: Rob Busser).

treppad kan van de gewone pad worden onderscheiden door zijn groene iris en de opvallende rugstreep waaraan hij zijn naam ontleent. De rugstreppad staat momenteel te boek als 'thans niet bedreigd'. Toch is hij sinds 1950 veertig procent in verspreiding achteruitgegaan. Dit is vooral te wijten aan het verdwijnen van de dynamiek uit de natuur en verdroging van het landschap. Daaronder hebben juist tijdelijke wateren sterk te lijden. De rugstreppad kan, tijdelijk, weer een nieuwe plek vinden door natuurontwikkeling, waarbij terreinen veelal weer natter worden gemaakt en de natuur weer zijn gang mag gaan. Vooral als men het zand laat stuiven, ontstaan er gunstige omstandigheden voor de rugstreppad. Zonder beheersmaatregelen ontwikkelt zich in deze terreinen echter ook vegetatie, wat weer nadelig is voor deze soort. In en om het voormalige Sluftermeer op de Maasvlakte kwam de rugstreppad talrijk voor.

Vogelboulevard en de Bonte Piet

De kern van de slikken van Voorne is ingericht als vogelrustgebied, maar de randen zijn goed ontsloten. Door het gebied lopen twee gemarkeerde wandelroutes. De Vogelboulevardroute is een wandelroute die heen en weer vijftien kilometer lang is. De route is bij de VVV Oostvoorne te verkrijgen en begint bij bushalte De Ruy in Oostvoorne. De Bonte-Pietroute is onderdeel van de Vogelboulevardroute (3 km) en loopt naar de vogelkijkhut de Bonte Piet (de volksnaam voor de Scholekster). Het beginpunt is de noordoever van het Oostvoornse Meer. Langs deze routes zijn ook verschillende kijkschermen geplaatst. De slikken en platen zelf zijn door een rij borden afgesloten voor de recreatie om verstoring van de vogels en zeehonden te voorkomen. Vanaf de vogelboulevard hebben recreanten een weids uitzicht over de slikken en platen van de Voordelta, het krachtenspel van eb en vloed, vele vogels en wellicht zelfs zeehonden. Met vloed heeft u de beste kans om de vogels te zien: ze verzamelen zich dan op de hoogwatervluchtplaats vlak voor de hut. Zeehonden kunt u zien vanaf het uitzichtpunt op de Maasvlakte bij de Kleine Slufter. Verder staan in het gastenboek meldingen van een jagende slechtvalk, visarend, bruine en blauwe kiekendief en buizerd. De bosjes langs het pad bieden tijdens de vogeltrek beschutting aan duizenden zangvogels, zoals het goudhaantje. Kortom, de Westplaat en de slikken van Voorne zijn een bezoekje waard!

P.C. PIETERS IS WERKZAAM BIJ DE AFDELING INTEGRAAL WATERBELEID VAN RIJKSWATERSTAAT ZUID-HOLLAND